IL-HAMES PARTI

Imħallef: -

Onor. Carmel A. Agius B.A., LL.D.

APPELLI KRIMINALI

Il-Pulizija (Spettur John Suda)

versus

Carmel sive Charles Mizzi

L-Elementi tar-Reat ta' Approprijazzjoni Indebita

Ir-reat ta' approprijazzjoni indebita hu reat formali u ma jammettix it-tentattiv.

Il-Qorti: -

Rat l-atti kkompilati mill-Qorti Kriminali tal-Magistrati tal-Pulizija Gudizzjarja kontra l-imputat Carmel Mizzi fuq limputazzjonijiet talli:

1) f'dawn il-Gżejjer fl-ahhar xhur ta' qabel Jannar, 1982, bhala ufficcjal jew impjegat pubbliku, ghal xi vantagg privat tieghu, ghamel użu hażin minn flejjes tal-Gvern jew tal-privat, karti ta' kreditu jew dokumenti, titoli, attijict jew hwejjeg mobbli li kienu gew fdati lilu minhabba l-kariga jew impjieg tieghu u cjoè bhala *Management Duty Officer* fid-Dipartiment ta' l-Avjazzjoni Civili fl-Ajruport ta' Hal-Luqa jew seraqhom;

2) barra minn dan appropja ruhu, billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna ohra, minn haga ta' haddiehor, cjoè żewg biljetti ta' l-ajru, maghrufa bhala Air Malta Club Class, li jiswew Lm124 l-wiehed, li kienu gew fdati lilu jew ikkunsinnati lilu minhabba amministrazzjoni, kariga jew servizz tieghu;

3) bil-hsieb li jaghmel delitt wera dan il-hsieb b'attijiet esterjuri u ta bidu ghall-esekuzzjoni tad-delitt billi b'mezzi kontra l-liģi jew billi ghamel užu ta' ismijiet foloz jew kwalifiki foloz jew billi nqeda b'qerq iehor, ingann, jew billi wera haĝa b'ohra sabiex iĝieghel titwemmen l-ežistenza ta' intraprizi foloz jew ta' hila, setgha fuq haddiehor, jew ta' krediti immaginarji, ipprova jaghmel qligh ta' Lm248 liema somma hija l-prezz ta' żewĝ biljetti ta' l-ajru hawn fuq imsemmija, ghad-dannu tal-Kumpanija Air Malta u ta' Mr. and Mrs. Iorvertta Davies li joqoghdu Fulham, Londra, Ingilterra u dan id-delitt ma ĝiex esegwit minhabba xi haĝa aĉĉidentali u indipententi mill-volontà ta' l-imputat;

 barra minn dan, bhala ufficcjal jew impjegat pubbliku naqas milli jissorvelja biex ma jsirx reat jew minhabba l-kariga tieghu kellu d-dmir li jimpedixxih;

Rat in-nota ta' I-Avukat Generali tar-Repubblika tal-21 ta' Dićembru, 1984 li biha baghat l-atti lura lil din il-Qorti sabiex f'nuqqas ta' oggezzjoni ta' l-imputat tiddećidi fuq il-htija taht dak li hemm mahsub;

- a) fl-artikoli 322 u 324(1)(b) tal-Kodići Kriminali;
- b) fl-artikoli 42(1)(a), 322(1)(b) tal-Kodici Kriminali;
- c) fl-artikoli 307, 308 u 324(1)(b) tal-Kodici Kriminali;
- d) fl-artikoli 84 tal-Kodići Kriminali;
- e) fl-artikolu 527 tal-Kodići Kriminali;

U dana barra kull cirkostanza ohra;

Rat il-verbal ta' l-24 ta' Frar, 1984 illi minnu jirriżulta li l-imputat iddikjara illi ma jsibx oggezzjoni li dik il-Qorti tittratta u tiddecidi l-każ tiegħu;

Rat is-sentenza tal-Oorti Kriminali tal-Magistrati tal-Pulizija Gudizzjarja ghall-Gzira ta' Malta tal-11 ta' Gunju, 1984 li biha sabet lill-imputat mhux hati ta' frodi b'ghemil qarrieqi u ta' eżercizzju arbitrarju ta' pretenzjonijiet u ghalhekk l-imputat gie lliberat minn dawn l-imputazionijiet u wara li rat l-artikolu 307, 308 u 324(1)(b) tal-Kodići Kriminali; sabet lill-imputat hati talli approprija ruhu billi dawwar bi profitt ghalih jew ghal terzi persuni, żewg biljetti ta' l-ajru li jiswew Lm124.50,0 il-wiehed liema biljetti gew ikkonsinnati lilu sabiex isir minnhom uzu specifikat u li gew fdati lilu minhabba l-kariga li jokkupa jew minhabba s-servizz tieghu, però in vista tal-fedina penali ta' l-imputat u minhabba c-cirkostantzi specjali tal-każ in partikolari 1-fatt illi 1-biljetti effettivament qatt ma ssarfu lliberatu taht il-provedimenti ta' l-artikolu 9 ta' l-Att XII ta' l-1957 bilkundizzjoni li ma jaghmilx reat iehor fi zmien tnax-(12) il xahar u inoltre bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 527 tal-Kodići Kriminali ikkundannat lill-imputat ihallas lir-Registratur ta' din il-Qorti l-ispejjeż kollha li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti f'dawn il-proceduri u dana fi zmien hmistax-il gurnata minn meta dawn 1-istess spejjeż jigu llikwidati u dan kollu wara li dik il-Oorti kkonsidrat:

Illi mill-provi prodotti jirrizulta illi fit-30 ta' Awissu, 1981 filwaqt li l-imputat kien qed jaqdi d-dmirijiet tieghu ta' *Duty Management Officer* mad-Dipartiment ta' l-Avjazzjoni Čivili fl-Ajruport ta' Hal-Luqa ipprežentaw ruhhhom lilu žewģ turisti Ingliži u čjoè lorweth Davies u martu Irene Davies. Dawn kienu ġew Malta xi ġimghat qabel kellhom jitilqu fit-18 ta' Awissu, 1981 però minhabba l-fatt li kien inhareġ mandat ta' impediment tas-safar tal-persuna kontra taghhom, huma ma setgħux isiefru fl-imsemmija ġurnata. Sabiex isiefru fit-18 ta' Awissu huma kellhom żewġ biljetti mal-*British Airways* liema biljetti però kienu skadew peress li ma ntužawx fl-imsemmija data;

Minhabba dan il-fatt il-konjugi Davies xtraw żewg biljetti ohra, din id-darba tal-Kumpanija "Air Malta", liema biljetti kienu tat-tip "Club Class" u jiswew LM124.50,0 kull wiehed. Meta marru l-ajruport fit-30 ta' Awissu, 1981 huma sabu li ma kienx hemm post ghalihom fuq it-titjira "scheduled" ta' l-Air Malta u ghalhekk minhabba li huma ma kienx fadallhom flus u minhabba li Davies kien handikappat (handicapped) huma rrikorrew ghall-imputat bhala l-Management Duty Officer sabiex jghinhom;

L-imputat Mizzi rnexxielu jsib żewg postijiet fuq "chartered flight" tal-kumpanija "Medallion Services" dik ilgurnata stess, u ghalhekk huwa hareg il-permessi relattivi sabiex il-konjugi Davies ikunu jistghu isiefru fuq ic-chartered flight u dan nonostante li ma kellhomx biljetti relattivi ghall-istess chartered flight. L-imputat żamm f'idjeh kemm il-biljetti skaduti u invalidi tal-British Airways, kif ukoll il-biljetti li kienu ghadhom validi ta' l-Air Malta. Jirriżulta li l-konjugi Davies telqu minn Malta dak inhar stess fuq l-imsemmija titjira charter minghajr ma hallsu ghal dan il-passagg u "on compassinate reasons";

L-impuat Mizzi min-naha tieghu mad-dokumenti relattivi ghall-permessi necessarji sabiex l-imsemmija passiggieri setghu jsiefru bl-imsemmija titjira, ghaqqad biss il-biljetti li kienu skadew tal-*British Airways* u wara li vverifika li l-biljetti l-ohra ta' l-Air Malta setghu jissarrfu, żamm dawn l-istess biljetti u sussegwentement permezz ta' terzi persuni dawn l-istess biljetti gew ippreżentati lill-kumpanija Air Malta sabiex jissarrfu; F'dan l-istadju huwa importanti li jigi stabbilit x'inhuma l-proceduri adottati ghal dak li jirrigwardja permessi specjali sabiex passiggier ikun jista' jsiefer fuq "charter flight' nonostante li ma jkollux biljett relattiv ghal dik it-titjira;

Mid-depožizzjonijiet tal-Kaptan Wallace Caruana li jokkupa l-kariga ta' Airport Manager (fol. 27 sa 30 u fol. 75 sa 78) jirrižulta li f'čertu čirkostanzi u taht čerti kondizzjonijiet jinghata permess sabiex passiĝigeri jitilqu fuq charter flights nonostante li ma jkollhomx il-biljetti relattivi u dan jissejhu "uplifts permits". Dawn jinghataw jew mill-Airport Manager stess, jew f'każ li dan ma jkunx hemm mid-Duty Managment Officer. F'dawn il-kažijiet huwa nečessarju li l-passiĝiger in kwistjoni jkollu raĝuni valida u oltre l-istess passiĝigeri ghandu jkollu fidejh biljett validu. Jekk jingĥata dan il-permess ilpassiĝier jivvjaĝiga mingĥajr ma jhallas ghat-titjira fuq iĉcharter però l-istess passiĝijer ikun obbligat li jĥalli l-biljett validu li jkollu, fidejn l-Airport Manager jew ir-rapprežentant tiegĥu;

Ghalhekk jirrizulta li l-imputat Mizzi sal-mument fejn hareg l-uplift permit favur il-konjugi Davies u ha f'idejh ilbiljetti kemm dawk li kienu skadew kif ukoll dawk li kienu validi ta' l-istess passiggieri kien qed jaggixxi regolarment, anzi limputat kien obbligat li jiehu fil-pussess tieghu dawk il-biljetti li kienu ghadhom validi;

In vista ta' dan ma jirriżultax l-estrem tar-reat ta' frodi b'ghemil qarrieqi kif ikkotemplat fl-artikolu 322 tal-Kodići Kriminali però jirriżultaw dak ikkontemplati taht l-artikolu 307 u ćjoè ta' misapproprijazzjoni indebita; Illi f'dan ir-regward l-abbli avukat Difensur ta' l-imputat issottometta illi la darba l-parti lesa huma l-konjugi Davies, dawn jistggu jirrinunzjaw ghall-azzjoni kriminali u ghal dan l-iskop giet ipprezentata rinunzja bil-miktub esebita bhala dokument "A" u annessa ma' nota li giet ipprezentata fl-1 ta' Frar, 1984;

Il-Qorti però jidhrilha li 1-parti lesa f'dan il-każ hija lkumpannija ta' 1-ajru "Air Malta'' u dana *in vista* taddepożizzjoni tal-Kaptan Wallace Caruana minfejn jirriżulta illi I-biljetti validi jinżammu mill-awtoritajiet ta' 1-Ajruport appuntu sabiex il-passiggieri barra li jkunu hadu t-titjira b'xejn ma jkunux jistghu jitolbu *refund* fuq il-biljetti validi. Jirriżulta ghalhekk f'dan il-każ illi l-konjugi Davies ma kellhomx dritt ghal *refund* u I-parti lesa kienet il-kumpanija "Air Malta". Dana jirriżulta wkoll minn kliem 1-imputat stess fl-istqarrija tieghu u ćjoè meta jghid li huwa ghamel il-hsieb li jżomm il-biljett ghalih u dana sabiex jithallas ruhu b'idejh peress li kellu pretenzjonijiet kontra I-Air Malta u dana lanqas biss kienu irrispondewh ghat-talba li kien ghamel;

Barra minn dan f'dan il-każ huwa wkoll applikabbli ddispożizzjoni ta' l-artikoli 308 tal-Kodići Kriminali peress illi l-biljetti gew moghtija lill-imputat minhabba l-karigi u s-servizz tieghu u f'tali każ il-pulizija ghandha d-dritt tagixxi "ex officcio";

Rat ir-rikors ta' l-appell ta' l-imputat li permezz tieghu talab li din il-Qorti joghgobha tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fejn sabitu mhux hati u tirrevokaha ghallkumplament billi tiddikjra l-procediment ezawrit stante rrenunzja tal-parti lesa ghar-reat li seta' gie kommess taht lartikolu 307 tal-Kap. 12 u hekk tilliberah minn kull htija u piena; Rat l-atti kollha tal-kawża.

Semghet xi provi;

Ittrattat 1-appell;

Ikkunsidrat:

Illi dan il-Qorti hasbet fit-tul fuq dan il-każ li l-fatti u cirkostanzi tieghu huma deskritti tajjeb fis-sentenza appellata u waslet ghall-konklużżjoni li ma tistax taqbel mal-konkluzzjoni raggunta mill-Ewwel Qorti;

L-Ewwel Qorti, l-ewwel ma kellha quddiemha kien akkuża ta' frodi b'ghemil qarrieqi bi ksur ta' l-artikoli 322 u 324 (1)(b) tal-Kap. 12. Ta' dan ir-reat dik il-Qorti ma sabitux hati u lliberatu;

Kellha mbaghad quddiemha skond ir-rinviju finali ta' l-Avukat Generali l-akkuża ta' tentattiv ta' frodi b'għemil qarrieqi bi ksur ta' l-artikoli 42(1)(a), 322 u 324(1)(b) tal Kap. 12. Dan ir-reat l-Ewwel Qorti jidher mis-sentenza almentu lí ma ģiex kunsidrat avolja kif hu saput it-tentattiv ta' reat hu reat għalih separat u distint mir-reat tentat. L-Avukat Ĝenerali però ma interporra ebda appell f'dan ir-rigward;

Imbaghad I-Ewwel Qorti kellha quddiemha I-akkuża ta' "misapproprjazzjoni" jew "approprjazzjoni bla jedd" aggravat bil-kwalità tal-persuna bi ksur ta' I-artikoli 307, 308'u 324(1)(b) tal-Kap. 12. Dan hu r-reat li tieghu I-Ewwel Qorti sabet lillimputat hati; L-artikolu 307 tal-Kap. 12 jiddisponi illi ikun hati ta' approprijazzjoni bla jedd "kull min japproprija ruhu, billi jdawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna ohra, minn haga ta' haddiehor li tkun giet fdata jew ikkunsinnata lilu taht titolu illi jgib mieghu l-obbligu tar-radd tal-haga jew li jsir uzu minnha specifikat'';

Illi bir-rispett kollu dovut lejn l-Ewwel Onorabbli Qorti din il-Oorti semplicement ma tistax tara fil-każ in diżamina kif l-imputat jista' jinghad li approprija ruhu bla jedd mill-biljetti imsemmija billi dawwarhom bi profitt ghalih jew ghal persuna ohra. Veru li ha pussess tal-biljetti meta jmissu kkonsenjahom lis-Superjuri tieghu però x'lahaq dawwar bi profitt ghalih jew ghal persuna ohra? Bir-rispett kollu din il-Oorti jidhrilha illi 1-imputat kien ghadu fil-process li jikkompleta l-appropjazzjoni indebita u ghakemm kien mexa sew 'il quddiem bil-pjan tieghu kien ghadu ma ottjeniex ir-refund . Illi ghalhekk se mai jidher li talvolta kien il-każ ta' tentattiv ta' approprijazzjoni idebita iżda mhux ta' approprijazzjoni indebita. Akkuża ta' tentattiv ta' approprijazzjoni idebita però ma nghatatx u ma setghatx tinghata ghaliex dan ir-reat billi hu reat formali ma jammettix it-tentattiv. Biljett ta' l-ajru li l-imputat ma setghax itir bih u li fl-ebda hin ma sar tieghu bir-rispett kollu sakemm inkixef kollox kien bla valur, u ma jistax jinghad li l-imputat lahaq dawru bi profitt;

Barra minn dan, jinghad ukoll illi 1-Ewwel Qorti kellha ukoll quddiemha skond ir-rinviju msemmi 1-akkuża ta' ragion fattasi. Din 1-akkuża ma tidhirx li giet ikkonsidrata fis-sentenza appellata però 1-Avukat Generali ma interponiex appell firrigward;

F'dan l-istat iseqwi li l-applikazzjoni ta' l-art. 527 tal-Kap.

12 ma tistax tibqa' tissussisti ghax mhux ser ikun hemm kundanna;

Ghal dawn il-motivi tiddisponi mill-appell interpost billi tilqa' l-istess u konsegwentement tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fil-parti liberatorja taghha u tirrevokaha filparti kondannatorja taghha u konsegwentement tiddikjara limputat appellant lliberat minn kull htija u piena.

_